

TÁC PHẨM DỰ THI: LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC LẦN THỨ XVI NĂM 2024
“TRỐNG QUÂN HẢI DƯƠNG - GIAN NAN HÀNH TRÌNH GÌN GIỮ BÁU VẬT” (03 KỲ)

Đơn vị thực hiện : Đoàn Phát thanh và Truyền hình tỉnh Hải Dương
Thể loại : Phóng sự
Tác giả kịch bản : Nguyễn Thị Phương Thảo – Nguyễn Đức Hoàn
Thời gian phát sóng : 16-17-18/04/2024
Thời lượng : 20p50s

Kỳ 1: Thời gian từ 0 phút đến 6p56s

Kỳ 2: Thời gian từ 6p57s đến 13p51s

Kỳ 3: Thời gian từ 13p52s đến 20p50s

Lời giới thiệu tác phẩm:

Trước cách mạng tháng 8/1945, một số địa phương của tỉnh Hải Dương có truyền thống hát trống quân như huyện Thanh Miện, Cẩm Giàng, Tứ Kỳ, Ninh Giang... nhưng đến nay đã thất truyền. Xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang là địa phương hiếm hoi còn lại của Hải Dương hiện đang lưu giữ lối hát trống quân. Năm 2016, nghệ thuật hát trống quân ở xã Thúc Kháng được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Nhưng giữa danh hiệu “Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia” và sự quan tâm của các cấp, ngành đang tồn tại nhiều nghịch lý đáng tiếc. Do vậy, hành trình gìn giữ báu vật Hát trống quân ở Hải Dương hiện đang rất gian nan!

Thể hiện	Nội dung	Âm thanh Tiếng động
	NHẠC HIỆU	
Đôi thoại giữa phóng viên và nghệ nhân Hát Trống quân	- Tiếng trống và sáo do ông Phạm Văn Xim – Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục thể hiện - Đôi thoại của phóng viên Phương Thảo và Ông Phạm Văn Xim (Cuộc gặp gỡ tại nhà của ông Xim) + PV Phương Thảo: Bác Xim ơi! + Ông Xim: Ai đấy? + PV Phương Thảo: Cháu là Phương Thảo - Phóng viên của Đài PT&TH Hải Dương ạ. Cháu về thăm Bác và gia đình. Bác ơi, từ đầu ngõ, cháu đã nghe thấy tiếng trống và sáo rất rộn ràng. + Ông Xim: Chúng tôi đang phải tập luyện chương trình giao lưu hát Trống quân trong đêm hội trăng rằm này, để làm tốt, chúng tôi phải tập luyện. Trước hát trống quân cổ, thì theo lối trái, bây giờ Hát trống quân bồi, đôi khi dùng làn điệu Sa mạc, dùng cả nẩy Kiều, làn điệu Cỏ lả. Người ta phải dùng các nhạc cụ khác như đàn, nhị, sáo	<i>Lồng tiếng động hiện trường</i>

	+ PV Phương Thảo: Dụng công của các bác là đưa nghệ thuật hát Trống quân gần hơn với công chúng đúng không ạ? Thưa bác, công việc gia đình vất vả, làm sao để cân bằng giữa yếu tố làm kinh tế và gìn giữ nghệ thuật truyền thống ạ? + Ông Xim: Cái quý của mình là còn sức, thì còn phải làm việc, nếu chỉ trông chờ vào lương hưu thì không đủ chi tiêu. Chúng tôi còn cày cấy, sản xuất chế biến bột sắn... Chúng tôi đêm vẫn lại thức để sáng tác lời mới cho Trống quân, chuẩn bị kịch bản, chứ ngành hát làm gì có thu nhập gì đâu! + PV Phương Thảo: Cháu cũng muốn tìm hiểu về ngôi đình Ngọc Cục – không gian diễn xướng hát Trống quân của các bác. Bác có thể dẫn cháu ra tham quan và tìm hiểu thêm được không ạ? + Ông Xim: Khi ra đình, chúng tôi cũng mời thêm một số hội viên ra. Rất quý quý khách về tìm hiểu như các bạn. - Âm nhạc chuyển - Tiếng động mở cửa đình + Ông Xim: Đình làng vẫn giữ nguyên được nét cổ đầy. Mời phóng viên Phương Thảo vào uống nước, tôi vào cung thắp hương, thỉnh chuông báo với thành hoàng làng cuộc gặp gỡ giao lưu này. - Âm thanh thỉnh chuông	
--	---	--

	- Trích đoạn Hát Trống quân “Ta chẳng cho quên, mình quên ta chẳng cho quên Mình nhớ ta nhớ mới nên vợ chồng Trống quân nam xướng nữ tòng Yêu anh, em quyết một lòng, em theo anh”	
Băng PV	Phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang (Tôi là Phạm Văn Xim - Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân thôn Ngọc Cục xã Thúc Kháng. Nhiệm vụ của chúng tôi là giữ gìn bảo lưu lối hát Trống quân Cổ và soạn lời mới, phục vụ nhu cầu thưởng thức của nhân dân)	
Băng PV	Phỏng vấn: Bà BÙI THỊ SÁNH CLB Hát trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang (Tôi là Bùi Thị Sánh. Có thời gian và tâm huyết với bộ môn này, tham gia trong Ban chủ nhiệm CLB, cùng với nhân dân địa phương làm sao bảo tồn bộ môn này, để cho thế hệ trẻ kế tục)	
	- Trích hát trống quân Em mới ra đây, ở nhà em mới ra đây Gặp đây mở hội trống quân em vào	

	<i>Em vào em có lời chào</i>	
Băng PV	Phỏng vấn: Bà ĐINH THỊ TÝ <i>(Tôi là con dâu làng Tào Khê, trước ông cha chúng tôi cứ ra bờ sông hát Trống quân với làng bên Hưng Yên. Chúng tôi nghe dân ra là cứ say mê làn điệu hát Trống Quân. Các cụ già mất đi, chúng tôi tiếp tục ra đây hát, ngồi ở bờ sông hát gọi, bên Đào Quạt. Ở bên đây người ta lại ra, thế là hai bên cùng hát đối, thâu đêm suốt sáng!)</i> - Âm nhạc chuyển - Tiếng gà gáy	
Độc off	<i>“Trống quân đã hát là vui Người hát thì ít người xui thì nhiều”</i> Câu nói đó đã in sâu vào tiềm thức, tâm hồn và tình cảm của bà Đinh Thị Tý, bà Bùi Thị Sánh, ông Phạm Văn Xim và bao người dân khác của xã Thúc Kháng (huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương). Nhờ những nỗ lực gìn giữ qua các thế hệ, năm 2016 nghệ thuật hát trống quân ở xã Thúc Kháng được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia. Đây là niềm tự hào của xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang và tỉnh Hải Dương nhưng cũng đặt ra những yêu cầu mới trong công tác bảo tồn, gìn giữ, phát huy giá trị di sản. Hát trống quân là một hình thức diễn xướng dân gian từng rất phổ biến tại nhiều làng quê	<i>Lồng tiếng Hát Trống quân</i>

	vùng châu thổ Bắc Bộ và Bắc Trung Bộ. Ngày nay, chỉ còn ít địa phương lưu giữ thực hành hát trống quân. Nội dung các bài trống quân là nguồn tư liệu quý giá về lịch sử làng xã, địa lý, phong tục tập quán, triết lý nhân sinh... Hát Trống quân mang mục đích giao duyên, đối đáp. Đây là sân chơi của những người được xếp vào hàng nghệ nhân– vì đó là những có giọng hát hay, có vốn am hiểu về văn học, thơ ca, ngôn ngữ và âm nhạc. Vì vậy, diễn xướng trống quân là một di sản văn hóa quý báu trong kho tàng văn hóa dân gian Việt Nam. Trước cách mạng tháng 8/1945, một số địa phương của tỉnh Hải Dương có truyền thống hát trống quân như huyện Thanh Miện, Cẩm Giàng, Tứ Kỳ, Ninh Giang... nhưng đến nay đã thất truyền. Xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang là địa phương hiếm hoi còn lại của Hải Dương hiện đang lưu giữ lời hát trống quân. Được biết, ở Thúc Kháng, hát Trống quân thịnh hành và phát triển rực rỡ từ thế kỷ 17 đến đầu thế kỷ 20. Trải qua những thăng trầm của lịch sử, loại hình diễn xướng dân gian này tưởng chừng đã mai một. Năm 2013, UBND xã Thúc Kháng ký quyết định thành lập Câu lạc bộ Hát Trống quân Tào Khê và Ngọc Cục vì mục đích bảo tồn, khôi phục và phát triển phong trào văn hóa văn nghệ địa phương. Tuy nhiên, tổng cộng số lượng thành viên tham gia hoạt động thường xuyên của 2 câu lạc bộ chỉ có khoảng 60 người. Trong phép so sánh với 3.500 nhân khẩu của 2 thôn, thì đây là con số quá ít ỏi.	
--	---	--

Băng PV	<u>Băng ghi âm</u> Chùm phỏng vấn nhanh: Bà Bùi Thị Sánh: <i>Hiện nay, Cơ chế thị trường, lớp trẻ không say sưa mà với Trống Quân.</i> Bà Phạm Thị Mềm: <i>Đây là chúng tôi đam mê lắm chúng tôi mới vào đây, tâm huyết lắm với nghệ thuật, chúng tôi mới tham gia.</i> Ông Nguyễn Văn Ngôn: <i>Tất cả thành viên trong CLB chỉ mong nhận được sự ưu ái, quan tâm, hỗ trợ.</i> Bà Đỗ Thị Thanh Trà: <i>Hát Trống quân chưa được quảng bá ra ngoài, vẫn nằm trong khuôn khổ của một địa phương.</i> Ông Tăng Bá Hoành: <i>Ở ta có rất nhiều danh hiệu, nhưng khi chúng ta công nhận coi như là xong, coi như để đấy.</i>	Âm thanh nhạc nền
	Di sản quý giá là thế! Nhiệt huyết, trách nhiệm của “nghệ nhân” là thế; vậy mà việc bảo tồn và phát huy giá trị của nghệ thuật hát trống quân đang đối diện với nhiều khó khăn, thách thức. Giữa danh hiệu “Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia” và sự quan tâm của các cấp, ngành đang tồn tại nhiều nghịch lý đáng tiếc. Hành trình gìn giữ báu vật quả thực gian nan và đầy khó nhọc...!	

Kỳ 02

Thể hiện	Nội dung	Âm thanh/ Tiếng động
	NHẠC HIỆU	
Đọc off	Kính chào quý thính giả! Ở kỳ trước của phóng sự, chúng tôi đã đề cập đến một thực trạng đáng báo động cho sự tồn tại của bộ môn nghệ thuật Trống quân tại xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương trong giai đoạn hiện nay. Để Trống quân - 1 loại hình Di sản văn hóa phi vật thể sẽ sống mãi, trường tồn, rất cần có sự quan tâm, đồng hành của các cơ quan quản lý nhà nước. Trống quân cần có môi trường, không gian thực hành và nguồn lực con người. Nhưng trước hết, chúng ta cần tìm hiểu ngọn ngành những nguyên nhân tạo ra trở ngại, khó khăn trong việc bảo tồn và phát huy di sản này. Chúng tôi mong rằng, phóng sự này không chỉ dừng lại ở chỗ ca ngợi, cảm phục những đóng góp lớn lao của lớp người nắm giữ tri thức dân gian, mà còn như tiếng kêu cứu cho môn nghệ thuật hát Trống quân ở Hải Dương. Nguy cơ Hát trống quân mai một trong đời sống cộng đồng còn đến từ “khoảng trống” thế hệ kế cận giữ nghề. Bộ môn nghệ thuật này quả thực đang thiếu và “khát” đội ngũ trẻ tuổi. Phỏng vấn: Bà ĐỖ THỊ THANH TRÀ CLB Hát Trống quân Tào Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang <i>(Lớp người già thì già rồi, lớp trẻ họ không mặn mà gì. Bây giờ đang là thui chột đi nhiều)</i>	Âm thanh nhạc nền
Băng PV		

Độc off Băng PV	Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang <i>(Hàng năm, chúng tôi không kết nạp được hội viên mới, cho nên số lượng hội viên CLB hát Trống quân ngày một giảm!)</i> - Âm nhạc chuyển “Khoảng trống” kế cận không phải là câu chuyện của riêng loại hình diễn xướng dân gian hát Trống quân. Những chia sẻ của bà Đỗ Thị Thanh Trà, ông Phạm Văn Xim đã cho thấy, việc phát hiện, bồi dưỡng người trẻ có tố chất, đam mê nhiệt huyết theo đuổi nghệ thuật truyền thống và động viên họ tham gia sinh hoạt CLB hiện nay là rất khó. Cũng theo ông Phạm Văn Xim – Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, công cuộc tìm kiếm học trò “Khó như mò kim đáy bể”. Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang <i>(Bản thân tôi đã đến truyền đạt ở các nhà trường, đặc biệt là trường Tiểu học của xã. Lấy các bài thơ Lục bát ở trong sách học của các em, chúng tôi hát lại một cái đoạn ấy, thì cũng thấy các em phấn khởi, tiếp thu nhanh. Thế nhưng mà, các nhà trường hưởng ứng chưa cao).</i>	
-------------------------------	--	--

- Âm thanh tiếng trống

Độc off

Tự nguyện tham gia gìn giữ, bảo tồn di sản văn hóa quê hương, lớp người cao tuổi tâm huyết với bộ môn hát Trống quân cũng tha thiết được các cấp, ngành và xã hội ghi nhận. Song lâu nay, chuyện phong danh hiệu Nghệ nhân dân gian đối với những người nắm giữ tri thức, gắn bó với trống quân và có trách nhiệm xây dựng phong trào vẫn còn nhiều điều đáng bàn. Nhiều thành viên của CLB Hát Trống quân Ngọc Cục đáp ứng các tiêu chí như: có từ 15 năm hoạt động liên tục trở lên; có kiến thức sâu, nắm vững làn điệu, cách hát; lưu trữ, sưu tầm các bài hát cổ, có khả năng sáng tác, đặc biệt là có học trò để truyền dạy; nhưng còn đó một số yếu tố khó đáp ứng như tiêu chí giải thưởng cá nhân. Mà việc có giải thưởng cá nhân như nhiều loại hình nghệ thuật khác là rất khó khăn vì thiếu vắng các chương trình liên hoan, hội thi cấp huyện, cấp tỉnh. Nếu như, các câu lạc bộ Trống quân của tỉnh bạn có thành viên được phong tặng danh hiệu Nghệ nhân Ưu tú thì đến nay, danh hiệu Nghệ nhân dân gian của Trống quân Hải Dương vẫn là một vấn đề còn bỏ ngỏ.

*Âm thanh
nhạc nền*

Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM

Băng PV

Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang

(Trước kia có nghệ nhân Bùi Bình Trọng được phong nghệ nhân, nhưng cụ Trọng đã ra đi. Tôi đề nghị, các ngành chức năng tiếp tục tìm hiểu và làm công tác phong nghệ nhân để động viên những người làm công tác bảo tồn, phát triển bộ môn Hát Trống quân - Văn hóa phi vật thể như chúng tôi)

Đọc off	Lời tâm sự của những người tâm huyết bảo tồn văn hóa dân gian cũng là những suy tư, trăn trở của các nhà nghiên cứu, quản lý văn hóa, trong đó có ông Tăng Bá Hoành - Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ dân gian Việt Nam tỉnh Hải Dương, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Hải Dương. Băng phỏng vấn: Ông TĂNG BÁ HOÀNH Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ dân gian Việt Nam tỉnh Hải Dương, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Hải Dương <i>(Tri thức dân gian nó như những cuốn từ điển, mỗi con người là một cuốn từ điển, để người ta quá cố rồi, thì coi như chôn cái cuốn từ điển ấy đi. Khi họ còn sống thì phải phát huy, khai thác. Thì đây là thiếu sót trong nhận thức bảo tồn văn hóa của tình mình. Thế thì để giải quyết vấn đề này, ngành văn hóa cần quan tâm.)</i>	Âm thanh nhạc nền
Băng PV		
Đọc off	Âm nhạc chuyên Bảo tồn, phát huy nghệ thuật Hát trống quân là công sức, là khát vọng và là áp ử của bao thế hệ người dân xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương. Trống quân ở Thúc Kháng đang phải “sống mòn” từng ngày do không có chính sách hỗ trợ, đãi ngộ về kinh phí cũng như sự hỗ trợ về chuyên môn nghiệp vụ và không có lực lượng kế cận.	Lồng tiếng động hiện trường
Băng PV	Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Kinh phí cho hoạt động của CLB, chúng tôi chưa được đơn vị nào cấp chính thức theo kế</i>	Âm thanh nhạc nền

	<i>hoạch. Do đó, khi đi biểu diễn và diễn xướng Trống quân là dùng kinh phí xã hội hóa.)</i>	
Băng PV	Băng phỏng vấn: Bà BÙI THỊ SÁNH CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, HD <i>(Kinh phí đầu tư cho công tác này ít được quan tâm. Do vậy, nhà nước, các cấp nên quan tâm, cung cấp nguồn kinh phí để hỗ trợ duy trì bộ môn này mãi mãi)</i>	
Đọc off	Đã có nhiều ý kiến cho rằng, nghệ thuật truyền thống, muốn bảo tồn, trước tiên phải “sống”. Chưa cần nói đến sự thay đổi về thị hiếu thưởng thức của công chúng, hay chỗ đứng của loại hình diễn xướng dân gian trước cơn bão văn hóa thời hội nhập, thì việc bảo tồn các giá trị nghệ thuật truyền thống như Trống quân đã bị đặt vào thế khó. Nhiều năm tham gia trong CLB Hát trống quân Tào Khê, bà Đỗ Thị Thanh Trà và ông Nguyễn Văn Ngôn cho rằng:	<i>Lồng tiếng động hiện trường, lời hát trống quân</i>
Băng PV	Băng phỏng vấn: Bà ĐỖ THỊ THANH TRÀ CLB Hát Trống quân Tào Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, HD <i>(Các cấp lãnh đạo phải quan tâm đến tinh thần trước, rồi vật chất đi theo vì nếu không có tiền thì không làm được gì cả, mình phải có tiền, có sự quan tâm thì phong trào mới đi lên được)</i> Băng phỏng vấn: Ông NGUYỄN VĂN NGÔN CLB Hát Trống quân Tào Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Chỉ mong muốn, được sự ưu ái, quan tâm và hỗ trợ về tài chính, quan tâm vấn đề giao lưu. Mỗi lần chúng tôi giao lưu thì phải có sự quan tâm của chính quyền, đẩy phong trào của mình đi lên)</i>	<i>Âm thanh nhạc nền</i>

Đọc off	Trao đổi với lãnh đạo địa phương và tìm hiểu về vấn đề kinh phí hoạt động cho các câu lạc bộ hát Trống quân, chúng tôi cũng được ông Vũ Đình Hữu - Phó Chủ tịch UBND xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang lý giải. Tuy đã có cố gắng, nhưng thực tế thì chính địa phương cũng đang chờ định hướng và sự quan tâm từ cấp có thẩm quyền.	Âm thanh nhạc nền
Băng PV	Băng phỏng vấn: Ông VŨ ĐÌNH HỮU Phó Chủ tịch UBND xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Địa phương cũng đã một phần hỗ trợ rồi, cũng mong các cấp tỉnh huyện có sự hỗ trợ riêng để làn điệu hát Trống quân được phát triển mạnh hơn nữa)</i>	
Đọc off	- Âm nhạc chuyển Mặc dù là loại hình diễn xướng dân gian đã được vinh danh Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, nhưng nghệ thuật hát trống quân ở xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương đang phải đương đầu với những khó khăn nan giải. Trao truyền đã khó. Nhưng “quy trình” bảo tồn giá trị di sản văn hóa này còn khó khăn gấp bội. Nội dung này sẽ tiếp tục được chuyển tải trong phóng sự kỳ sau của Đài PT&TH Hải Dương, trên kênh FM tần số 104,5 Mhz. Mời quý vị đón nghe. Cảm ơn quý vị thính giả đã quan tâm theo dõi chương trình. Thân ái chào tạm biệt và hẹn gặp lại./.	Âm thanh nhạc nền

Kỳ 03

Thể hiện	Nội dung	Âm thanh/ Tiếng động
	NHẠC HIỆU	
Đọc off	- Tiếng động đồng hồ tích tắc Thưa quý vị! Mang nỗi niềm chất chứa cùng Trống quân, nhóm phóng viên chúng tôi đã nhiều lần về Thúc Kháng để tìm hiểu và khảo sát vấn đề bảo tồn và phát huy giá trị Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia trên địa bàn. Bên cạnh đó, chúng tôi cũng liên hệ với chính quyền các cấp, mà chủ đạo là ngành văn hóa từ tỉnh đến huyện nhưng đều nhận được những “lời từ chối khéo”...Việc trao đổi và chuyển tải những tâm tư, nguyện vọng, ý kiến của các “nghệ nhân dân gian” lại thêm một lần đi vào ngõ cụt. Những gì cần thiết nhất để nhanh chóng giải tỏa các vướng mắc, khó khăn trong việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của di sản Trống quân chưa kịp mừng lại lo. Đã có nhiều “lời hứa” nhưng rốt cuộc cũng “trôi đi” cùng dòng chảy thời gian... - Tiếng động đồng hồ quả lắc Đau đầu với sự nghiệp văn hóa của tỉnh, Nhà sử học Tăng Bá Hoành đưa ra quan điểm:	Âm thanh nhạc nền
Băng PV	Phỏng vấn: Ông TĂNG BÁ HOÀNH Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ dân gian Việt Nam tỉnh Hải Dương, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Hải Dương	Âm thanh nhạc nền

	<i>(Tại sao Trống quân không phát huy được. Nếu những năm trong chiến tranh, chúng ta thiếu kinh phí thì có lẽ, nhưng đến nay, chúng ta bỏ vài chục tỉ vào di tích Hải Dương là bình thường. Vậy tại sao chúng ta không quan tâm đến Trống quân....)</i>	
Độc Off	Canh cánh về nguồn kinh phí hoạt động, các CLB Hát trống quân ở Thúc Kháng cũng lo lắng cho tương lai của loại hình diễn xướng dân gian này vì thiếu không gian biểu diễn và chưa có nhiều cơ hội tiếp cận với công chúng. Hiện các CLB mới chỉ tổ chức diễn xướng Hát Trống quân vào dịp Rằm Trung thu và giao lưu mang tính tự phát, ngẫu hứng với một số địa phương của tỉnh Hưng Yên. Sự thiếu vắng liên hoan, hội thi, hội diễn cấp tỉnh; sự quan tâm của của các cấp, ngành về hoạt động giao lưu, trao đổi kinh nghiệm giữa Trống quân của Thúc Kháng với đơn vị bạn còn thiếu và tồn tại nhiều bất cập... Tất cả những điều đó đã đặt ra câu hỏi: “Làm thế nào để Trống quân ở đây có thể “sống khỏe” trước sự lấn át của nhiều loại hình nghệ thuật khác” ?	Âm thanh nhạc nền
Băng PV	Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Nếu Trống quân, chúng tôi chỉ biểu diễn, diễn xướng ở giếng Ngọc và sân đình, lễ hội Trung thu tháng Tám chưa có sức lan toả cho các địa phương khác. Di sản văn này chưa</i>	Âm thanh nhạc nền

	<i>nhân được ra diện rộng!)</i>	
Băng PV	Phỏng vấn: Bà VŨ THỊ DINH Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Tào Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Chúng tôi thấy ca trù, hát chèo được tổ chức nhiều chương trình giao lưu trong tỉnh cũng như ngoài tỉnh mà Trống quân. Bây giờ chúng tôi cũng muốn đề nghị cấp trên quan tâm đến di sản Trống quân, tổ chức cho chúng tôi được giao lưu trong và ngoài tỉnh để chúng tôi được học hỏi thêm, hiểu biết thêm về di sản hát Trống Quân. Chúng tôi còn có động lực về vận động các thế hệ con cháu giữ gìn di sản này được mãi mãi!)</i>	
Băng PV	Phỏng vấn: Bà ĐỖ THỊ THANH TRÀ CLB Hát Trống quân Tào Khê, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương <i>(Trống quân là “món” văn nghệ đặc thù của địa phương. Sân diễn của loại hình nghệ thuật này chưa được nhân rộng, chưa dc quảng bá ra ngoài, vẫn nằm trong khuôn khổ của một địa phương. Nhiều khi mình đi sang các tỉnh, huyện khác họ cũng không biết Trống quân là gì?)</i>	
Băng PV	Băng phỏng vấn: Ông PHẠM VĂN XIM Chủ nhiệm CLB Hát Trống quân Ngọc Cục, xã Thúc Kháng, huyện Bình Giang, tỉnh Hải Dương	

	<i>(Chúng tôi đề nghị ngành văn hoá có các chương trình lễ hội văn hoá ở đâu thì cho chúng tôi được tham gia. Từ đó, chúng tôi sẽ nâng cao trách nhiệm của chúng tôi trong việc xây dựng chương trình đi giao lưu, diễn xướng, quảng bá Trống quân, với toàn thể nhân dân và quý khách thập phương.)</i>	
Độc Off	Chúng ta thường nói với nhau: “Thời gian là vàng, là bạc”. Vậy thì, quỹ thời gian của những người nắm giữ tri thức, “những cuốn từ điển sống” về hát trống quân ở Thúc Kháng liệu còn bao lâu? Để khai thác vốn tri thức dân gian đó, để “giữ lửa” và tiếp sức cho nghệ thuật Hát Trống quân ở Thúc Kháng, Nhà sử học Tăng Bá Hoành cũng đưa ra đề xuất:	
Băng PV	Phỏng vấn: Ông TĂNG BÁ HOÀNH Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ dân gian Việt Nam tỉnh Hải Dương, Nguyên Giám đốc Bảo tàng tỉnh Hải Dương <i>(Năm ngoái chúng ta kỉ niệm 80 năm Đề cương Văn hóa Việt Nam, năm 1946 Bác Hồ cũng đã nói: “Văn hóa soi đường cho quốc dân đi”. Tôi cho rằng, tháng Tám này tháng hát Trống quân, ta hãy tổ chức một cách bài bản, không gian ấy, hai bên bờ sông ấy, phía bên này là Hải Dương, bên kia là Hưng Yên, ta hát thi, sáng tác kịp thời. Các cụ cao tuổi, lớp trẻ, hát đối đáp với nhau từng đôi một. Để làm được điều đó thì phải tổ chức bài bản và chuyên nghiệp. Tôi cho trước hết ngành văn hóa phải quan tâm, phải dành cho Trống quân một kinh</i>	

	<i>phí tối thiểu, kinh phí để tổ chức, động viên, phát giải thưởng. Mỗi năm ta tổ chức một cuộc ấy, cổ vũ trên thông tin đại chúng...)</i>	
Độc Off	Việc bảo tồn Trống quân ở Hải Dương là niềm trăn trở của người trong cuộc, nhất là những người tâm huyết. Nhưng bảo tồn để để phát triển, gìn giữ cho mai sau thì đang là câu hỏi không dễ gì có thể trả lời rành rẽ được. Thực tế cho thấy, với những tiềm năng và thế mạnh của xã Thúc Kháng, lẽ ra phải thực hiện tốt công tác bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của loại hình nghệ thuật Trống quân trên địa bàn; đồng thời cần chú trọng sân chơi diễn xướng, để phát huy, phục dựng phong trào và những làn điệu cổ. Song hành với đó, điều kiện cơ bản về cơ sở vật chất, cũng rất cần sự quan tâm đầu tư; đưa các buổi sinh hoạt của các CLB Trống quân trở nên thường xuyên hơn. Những thôn có CLB cần sắp xếp và tổ chức khoa học, kêu gọi mọi tầng lớp nhân dân tham gia và duy trì sinh hoạt, thường xuyên tổ chức giao lưu văn hóa, văn nghệ góp phần lưu giữ các làn điệu trống quân; kêu gọi các "Mạnh Thường Quân" hỗ trợ cơ sở vật chất, trang phục, đạo cụ, nhạc cụ để sự bảo tồn và lưu giữ di sản văn hóa trống quân tại các địa phương ngày càng được duy trì và phát triển mạnh mẽ... Một trong những nhóm giải pháp cần thiết là sự vào cuộc mạnh mẽ của các cấp ngành, mà ở đây cụ thể là ngành văn hóa và chính quyền địa phương. Với trách nhiệm và quyền hạn của mình, cần tạo điều kiện để cổ vũ, phát động phong trào từ các nhà trường thông qua việc tổ chức các hoạt động ngoại khóa; giáo dục tuyên truyền rộng rãi đến giáo viên và học sinh, góp phần tìm kiếm những tài năng và bồi dưỡng tâm hồn cho các em. Bên cạnh đó, việc tổ chức	<i>Nhạc nền Hát trống quân kể chuyện gian nan giữ gìn, bảo tồn ; Thể hiện nỗi niềm và những khát vọng của nghệ nhân dân gian Trống quân quê hương nói chung</i>

	quản lý, giám sát; đồng hành và động viên, quan tâm đến các nghệ nhân dân gian; tạo môi trường cho họ biểu diễn và sáng tác nhiều hơn nữa . Từ điều kiện thuận lợi về tự nhiên của địa phương, thì việc phát triển du lịch sẽ kích thích phát triển kinh tế, văn hóa - xã hội; việc này sẽ góp phần bảo tồn các làn điệu trống quân cổ, cũng như phát huy vốn quý ấy phục vụ cho tình hình mới, và trống quân có thể chuyển hóa linh động với những làn điệu mới, gần gũi dễ hát và lan tỏa cùng thời kỳ hội nhập. Vâng! Thưa quý vị! Phóng sự Trống quân Hải Dương – Hành trình gian nan gìn giữ báu vật đến đây là hết. Trân trọng cảm ơn quý vị đã dành thời gian theo dõi. Xin kính chào! Hẹn gặp lại quý vị trong các chương trình sau./.	
--	--	--